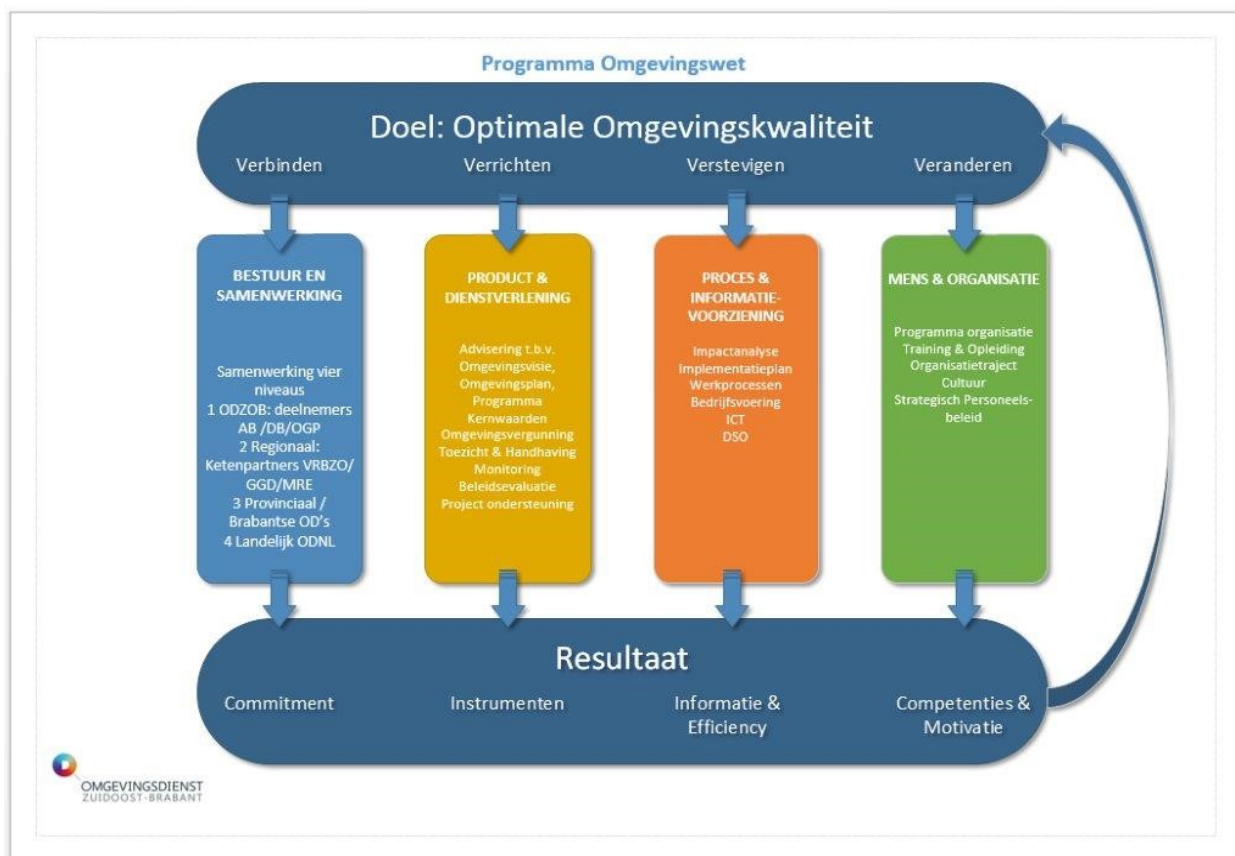

Toelichting raming Programma Omgevingswet 2020

De VTH-taken vinden bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet de basis in het nieuwe wetstelsel. Dit betekent concreet dat het omgevingsplan mede afwegingskader is voor de VTH-taken die deels bij de ODZOB zijn ondergebracht. De ODZOB heeft de voorbereiding ter hand genomen met het programma Omgevingswet. Die bestaat uit de programmapijlers: verbinden, verrichten, verstevigen en veranderen. Middels deze vier pijlers wordt respectievelijk gewerkt aan het verkrijgen van commitment, de ontwikkeling van instrumenten, het bevorderen van goede informatievoorziening & efficiency en de benodigde competenties & motivatie.

De Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2021. Dat betekent dat het jaar 2020 in het teken zal staan van de implementatie. De focus ligt daarbij op zaken die gereed moeten zijn per 1 januari 2021. Immers de Omgevingswet heeft per direct op invoeringsdatum een grondige impact op de taken van de ODZOB. Voor de vier programmalijnen van het Programma Omgevingswet is geïnventariseerd welke werkzaamheden in hoofdlijnen noodzakelijk zijn om als ODZOB volledig voorbereid te zijn op de inwerkingtreding. Dit wordt uitgewerkt in het Programma Omgevingswet 2020, het Implementatieplan Omgevingswet en het Opleidingsplan Omgevingswet. Per programmalijn betekent dat het volgende.

1. Bestuur en Samenwerking

Middels de programmalijn 'Verbinden' zetten we in op het verkrijgen van commitment met onze deelnemers en partners. De activiteiten en projecten zijn gericht op het verkrijgen van bestuurlijk en ambtelijk draagvlak. Daarnaast stemmen we af met onze deelnemers en partners om ervoor te zorgen dat de invoering van de Omgevingswet efficiënt en effectief verloopt. We voorkomen dat we allen voor zich het wiel uitvinden door het uitwisselen van kennis en informatie en stemmen af om tot gezamenlijke ontwikkeling te komen van producten en diensten.

We onderscheiden vier niveaus van samenwerking: 1. binnen de ODZOB met AB, DB, deelnemers en OGP, 2. Regio, samen met onze ketenpartners VRBZO, GGD en Metropoolregio, daartoe is in 2019 het

Speelhuismanifest opgesteld, 3. Provinciaal niveau met onze collega Omgevingsdiensten OMWB en ODBN, met de drie Brabantse OD's is een gezamenlijk Plan van Aanpak vastgesteld met een top 10 van aan te pakken thema's en 4. Landelijk via ODNL.

Voor 2020 continueren we deze vier niveaus van samenwerking. Door de samenwerking bereiken we dat de inzet die nodig is om de Omgevingswet te implementeren beheersbaar blijft. Niet iedereen hoeft voor zich het wiel uit te vinden, we leren van elkaar en verdelen taken.

Om de samenwerking levendig te houden is wel inzet nodig, voor overleg, afstemming, het organiseren van werkconferenties, bestuurlijke bijeenkomsten en het organiseren en coördineren van alle benodigde acties. De acties zelf (die betrekking hebben op de inhoud, proces en mens & organisatie) zitten hoofdzakelijk in de hier na volgende programmalijnen.

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt:

	Uren	Bouw steen
6.1 Bestuur / OGP / Klankbordgroep OGP	200	7
6.2 Samenwerking regio / partners	225	7
6.3 Samenwerking 3OD	150	7
6.4 Provinciale opdracht Omgevingswet	300	7
6.4 Samenwerking ODNL	200	7
6.5 Verkennen ambities t.b.v werkprogramma 2021 e.v.	210	4

Totale inzet: 1285 uur / € 128.500

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (6.1) Commitment tussen bestuur, OGP en ODZOB over koers, inzet en aanpak, uitvoering Bestuursopdracht, rapportage voortgang, bestuurlijke voorstellen
- (6.2 t/m 6.4) Optimale inzet door bundeling van kracht, deskundigheid en ervaring in regio, provincie en op landelijk niveau;

2. Product en Dienstverlening

Middels de programmalijn 'verrichten' zetten we in op de ontwikkeling van producten en diensten die bijdragen aan de instrumenten van de Omgevingswet. De activiteiten en projecten hebben betrekking op de advisering ten behoeve van de Omgevingsvisie, Omgevingsplan en Programma, op het ontwikkelen van Kernwaarden als uitwerking van het begrip Omgevingskwaliteit, op de Omgevingsvergunning, Toezicht & Handhaving, op Monitoring & Beleidsevaluatie en op Projectondersteuning.

Ook is er aandacht voor de Bruidsschat (in casu: wat betekent de Bruidsschat voor de product- en dienstverlening van de ODZOB aan haar deelnemers?).

Daarnaast heeft de transitie van bodemtaken een enorme impact. Hier is extra aandacht en inzet noodzakelijk. Dit geldt ook, zij het in mindere mate, voor geluid.

Het resultaat is dat de producten en dienstverlening zijn afgestemd op de instrumenten van de Omgevingswet ten behoeve van een optimale Omgevingskwaliteit.

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt:

	Uren	Bouw steen
7.3 Ontwikkeling Omgevingswaarden plan/visie	250	10
7.4 Transitie Bodemtaken	700	6
7.5 Product ontwikkeling Vergunningen	360	2
7.6 Product ontwikkeling Toezicht & Handhaving	360	2
7.7 Product ontwikkeling Specialistisch advies	240	2
7.8 Producten & Dienstencatalogus	150	3
7.9 Prov vergunningen Ontgrondingen / Water	240	2
7.10 Productontwikkeling geluid	300	2
7.11 Juridische ondersteuning	400	2
7.12 Advies Bruidsschat	400	9

Totale inzet: 3400 uur / € 340.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (7.3) Inzicht in wat er vanaf 2021 nodig is aan informatie, omgevingswaarden voor gemeenten die aan de slag gaan met Omgevingsvisie en Omgevingsplan
- (7.4) Het is helder welke taken op het gebied van bodem door ODZOB worden uitgevoerd en op welke wijze, rekening houdende met de Aanvullingswet Bodem. Afspraken met deelnemers over uitvoering bodemtaken. In totaal is hier 700 uur voor begroot. We gaan er van uit dat de provincie daarnaast ook voor 50% (700 uur) mee financiert.
- (7.5) Het product vergunning is voor alle kleursporen aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- (7.6) Het product toezicht & handhaving is voor alle kleursporen aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- (7.7) Specialistische adviezen zijn voor alle kleursporen aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- 7.8 De Producten & Dienstencatalogus is aangepast aan de Omgevingswet
- 7.9 Het product Provinciale vergunning Ontgrondingen/Water is aangepast aan de Omgevingswet met inbegrip van: toetsingskaders (inclusief Bruidsschat), werkinstructies, formats, standaarddocumenten, standaardbrieven, mandaten, standaardbeschikkingen, checklisten, voorschriften.
- 7.10 Het is helder welke taken op het gebied van geluid door ODZOB worden uitgevoerd en op welke wijze, rekening houdende met de Aanvullingswet Geluid. Afspraken met deelnemers over uitvoering geluidtaken
- 7.11 De juridische kwaliteit is getoetst op de Omgevingswet en er is voldoende ruimte voor juridische ondersteuning van de verschillende werkgroepen, de samenwerking in de regio, provinciaal en landelijk in het verband van ODNL.
- 7.12 Verschillende gemeenten hebben de behoefte aan een advies over het toepassen van de Bruidsschat. Dit is ook als prioriteit gekomen uit een enquête in het kader van het Speelhuismanifest.

3. Proces- en Informatievoorziening

Middels de programmalijn 'Verstevigen' zetten we in op het fundament dat nodig is om de Omgevingswet op een goede, efficiënte en effectieve manier uit te voeren. We voeren – in samenwerking met de drie Brabantse Omgevingsdiensten – een doorlopende en dynamische impactanalyse uit, die de basis vormt voor het Implementatieplan. We passen onze werkprocessen en bedrijfsvoering in overleg met deelnemers en ketenpartners aan op een wijze die een optimale

uitvoering van de Omgevingswet mogelijk maakt. We zetten in op een optimale informatiepositie voor alle deelnemers, ketenpartners en actoren. We zorgen voor een goede ondersteuning via ICT en stemmen dit af op de landelijke ontwikkelingen voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt. Hierbij zijn de kosten voor ICT niet meegenomen, deze worden meegenomen in een apart programma ICT:

	Uren	Bouw steen
8.1 Pilot Omgevingsloket / werkproces (vervolg 2020)	150	1
8.2 Impactanalyse / Implementatieplan (vervolg 2020)	150	1
8.3 ICT / DSO **		
8.4 Procesontwikkeling Vergunningen	480	1
8.5 Procesontwikkeling Toezicht & Handhaving	480	1
8.6 Procesontwikkeling overig	320	1

Totale inzet: 1580 uur / € 158.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (8.1) In overleg met alle deelnemers en ketenpartners is helder hoe de organisatie van het ketenproces achter het Omgevingsloket wordt vormgegeven en op welke wijze we ons laten ondersteunen door het DSO met inbegrip van vooroverleg en de vernieuwde vergunningprocedure.
- (8.2) De Impactanalyse (2019) die in 3OD verband is uitgewerkt wordt uitgewerkt in concrete maatregelen en eisen.
- (8.4) Op basis van 8.1. en 8.2 en rekening houdend met 8.3, zijn de werkprocessen voor vergunningen, voor alle kleursporen uitgewerkt, inclusief de beschrijving van processtappen en afgestemd op de standaarden voor zaakgericht werken die landelijk zijn vastgesteld in GEMMA.
- (8.5) Op basis van 8.1. en 8.2 en rekening houdend met 8.3, zijn de werkprocessen voor toezicht & handhaving, voor alle kleursporen uitgewerkt, inclusief de beschrijving van processtappen en afgestemd op de standaarden voor zaakgericht werken die landelijk zijn vastgesteld in GEMMA.
- (8.6) Op basis van 8.1. en 8.2 en rekening houdend met 8.3, zijn de werkprocessen voor overige (advies-)producten, voor alle kleursporen uitgewerkt, inclusief de beschrijving van processtappen en afgestemd op de standaarden voor zaakgericht werken die landelijk zijn vastgesteld in GEMMA.

4. Mens & Organisatie

De Omgevingswet vergt verandering. Middels een veranderproces zorgen we dat onze medewerkers optimaal zijn voorbereid op de uitvoering van de Omgevingswet. Door training & opleiding worden alle medewerkers toegerust op hun taak door te beschikken over de juiste deskundigheid. Daarbij is er zowel aandacht voor de inhoudelijke 'harde' kant als de 'zachte' kant van houding & gedrag. Het resultaat is dat alle medewerkers, voor hun functie en rol, beschikken over de juiste competenties en dat ze gemotiveerd zijn om vanuit hun rol de Omgevingswet uit te voeren. Hierbij wordt afgestemd op de organisatieontwikkeling en het strategisch personeelsbeleid.

Bij organisatie hoort ook de organisatie van het programma en interne en externe communicatie. Onder externe communicatie is onder andere vervat de organisatie van een tweede seminar Omgevingswet in het kader van het Speelhuismanifest.

De benodigde inzet voor de verschillende onderdelen is als volgt. Hierbij zijn de kosten voor het organisatietraject niet meegenomen, deze worden meegenomen in een apart programma:

Voor training & opleiding is een totaalraming gemaakt voor de drie benodigde onderdelen: basiscursus, vakcursus en praktijkcursus. Om de kosten te spreiden is onderzocht of onderdelen voor groepen van medewerkers in 2019 dan wel 2021 kunnen plaatsvinden. Bij de raming is uitgegaan van referentiemateriaal van Omgevingsdiensten. Hieruit blijkt dat verschillende diensten uitgaan van een opleidingsbehoefte van gemiddeld 25 – 40 uur per medewerker. Het opleidingsplan van ODZOB is gebaseerd op $25 \times 250 = 6250$ uur opleidingsbehoefte. Een beperkt deel daarvan wordt uitgevoerd in 2021.

Training & opleiding:

	Uren	Bouw steen
9.1 Training & Opleiding medewerkers	5700	5
9.2 Trainers intern [i.s.m. ODBN/OMWB]	700	5

Totale inzet: 6400 uur / € 640.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (9.1) een groot deel van de medewerkers van ODZOB bezitten de voor hen benodigde BASIS kennis over de Omgevingswet; alle medewerkers uit de primaire processen bezitten de voor hen benodigde VAK kennis die voor de uitoefening van hun taken noodzakelijk is; een groot deel van de medewerkers uit de primaire processen bezitten de voor hen benodigde PRAKTISCHE vaardigheden die voor de uitoefening van hun taken noodzakelijk is.
- (9.2) we beschikken als organisatie zelf over trainers zodat de kosten voor het geven van de trainingen beperkt worden

Aanvullende toelichting training & opleiding:

Voor Omgevingswet is in 3OD verband een opleidingsplan in voorbereiding. Dit plan bevat 3 niveaus van training & opleiding:

- Basiscursus voor alle betrokken medewerkers.
- Inhoudelijke Vakcursus voor alle betrokken medewerkers uit het primaire proces.
- Praktische cursus voor alle betrokken medewerkers bedoeld om medewerkers voldoende toe te rusten in het gebruik systemen, toetsingskaders, processen, standaarddocumenten, etc.

Onderdelen a. en b. kunnen in samenwerking met partners, 3OD worden opgepakt. Onderdeel c. leent zich daar minder voor vanwege het organisatie-eigen karakter daarvan.

Gestreefd wordt om voor zover mogelijk met eigen trainers te werken. Voor het opleiden van trainers en geven van trainingen is 700 uur geraamd. Eventuele inkoop van trainingen zit niet in de raming.

Voor het organisatietraject zijn in het kader daarvan uren geraamd, die hier niet zijn mee genomen.

Communicatie & Programma organisatie:

	Uren	Bouw steen
9.5 Communicatie	350	8
9.6 Projectorganisatie / stuurgroep	340	8
9.7 Kernteam / netwerk contactpersonen Omgevingswet	320	8

Totale inzet: 1010 uur / € 101.000

Wat is nodig in 2020 en wat levert dit op?

- (9.5) Iedereen die het aangaat binnen en buiten de organisatie is op de hoogte van de wijze waarop ODZOB de Omgevingswet implementeert, uitvoert. Ook is bekend welke ondersteunende rol ODZOB kan vervullen voor de voorbereiding van onze deelnemers op de Omgevingswet.
- (9.6) De programma organisatie is voldoende geëquipeerd om het Programma Omgevingswet 2020 optimaal uit te voeren met inbegrip van de benodigde regie, sturing, coördinatie, interventies, controle op het resultaat.
- (9.7) De programma organisatie krijgt in voldoende mate de inhoudelijke en praktische kennis die nodig is voor een optimaal resultaat.

Resume per Programmalijn:

Programma lijn	uren tot	uren intern gedekt	geld
Verbinden			
Bestuur & Samenwerking	1285		€ 128.500,00
Verrichten			
Product & Dienstverlening	3400	1000	€ 240.000,00
Verstevigen			
Proces & Informatie voorziening	1580		€ 158.000,00
Veranderen			
Mens & Organisatie	7410	4000	€ 341.000,00
Totaal Bruto	13675	5000	€ 867.500,00
Totaal excl opdracht provincie:			€ 837.500,00
Collectieve taken			€ 140.000,00
Extra opgave			€ 697.500,00

Resume per Bouwsteen:

Bouwstenen bestuursopdracht:				
Proces VTH	€	158.000,00	noodzakelijk	1
Product	€	190.000,00	noodzakelijk	2
PDC	€	15.000,00	noodzakelijk	3
Ambities	€	21.000,00	noodzakelijk	4
Training Opl	€	640.000,00	noodzakelijk	5
Bevoegdheden	€	70.000,00	noodzakelijk	6
Samenwerking	€	107.500,00	incl prov opdr	7
Inzet/org/comm	€	101.000,00	randvoorwaarde	8
Bruidsschat	€	40.000,00	wenselijk	9
Kernwaarden	€	25.000,00	wenselijk	10
Totaal	€	1.367.500,00		

Ter vergelijking is een berekening gemaakt van de totale invoeringskosten van de Omgevingswet voor de 21 regiogemeenten op basis van kengetallen van VNG:

Overzicht invoeringskosten Omgevingswet regio op basis van kengetallen VNG			
Gemeenten tot 25.000 inwoners	241396	77	€ 18.587.492,00
Gemeenten van 25.000 - 50.000	208357	57	€ 11.876.349,00
Gemeenten van 50.000 - 100.000 inw	91506	35	€ 3.202.710,00
Gemeenten > 100.000 inw	231535	39	€ 9.029.865,00
TOTAAL	772794		€ 42.696.416,00
Bron Kengetallen: Factsheet Financieel Dialoogmodel			

Gemiddelde kosten per inwoner						
	Klein (tot 25.000)	Middel (tot 50.000)	Middelgroot (tot 100.000)	Groot (> 100.000)	G4	Totaal
Totale kosten (x100.000)	201,3	271,0	117,7	143,2	43,6	776,9
Totaal aantal inwoners (x100.000)	2,6	4,7	3,4	3,7	2,2	16,7
Gemiddelde kosten per inwoner	€ 77	€ 57	€ 35	€ 39	€ 20	€ 47

Tabel 1

In tabel 1 is te zien hoe hoog de gemiddelde kosten per inwoner per omvang van de gemeente zijn. De gemiddelde kosten per inwoner voor een kleine gemeente is bijvoorbeeld € 77,-.

Algemene opmerkingen:

Er wordt gewerkt aan een integraal implementatieplan waarin alle opgaves zoals Omgevingswet, VTH-Kader, ROK zijn opgenomen. Hier kunnen wellicht nog synergievoordelen behaald worden.

Er is uitgegaan van de verschillende samenwerkingsniveaus. Daarbij is vooral de samenwerking van de drie Brabantse Omgevingsdiensten van belang, waar taken worden verdeeld. Vooral als het gaat om impactanalyse (de analyse op basis van de nieuwe regelgeving waarbij zo volledig mogelijk inzichtelijk wordt gemaakt wat er nodig is om de organisaties van de diensten in te richten op de Omgevingswet) wordt veel van het werk verdeeld. Voor de verdere uitwerking binnen de diensten worden synergievoordelen minder. Immers e.e.a. dient te worden ingericht op de bestaande bedrijfsvoering. Voor de vertaling van uren naar geld is gebruik gemaakt van een gemiddeld uurtarief van € 100,- per uur.

Voor de inzet (met name als het gaat om productontwikkeling en processen) wordt voorzien in de vorm van werkgroepen. Voor veel onderdelen is het nodig dat uitwerking plaatsvindt in nauw overleg en samenwerking met onze deelnemers. De geraamde inzet heeft betrekking op de inzet van medewerkers van ODZOB.

De benodigde inzet vanaf 2021 en verder in de vorm van implementatiekosten of frictiekosten is sterk afhankelijk van keuzes die deelnemers maken. Deze kosten kunnen betrekking hebben op het aanpassen van toetsingskaders doordat gemeenten nieuwe Omgevingsplannen opstellen en benodigde training & opleiding dat hiermee samenhangt.

Geïnitieerd vanuit het Programma Omgevingswet is in 2019 in samenwerking met AiREAS, gemeente Eindhoven, provincie, GGD, RIVM en Universiteit Utrecht tot een voorstel gekomen voor het creëren van een Innovatief Regionaal Meetnet Lucht & Geluid. Inmiddels ligt er een Plan van Aanpak en een consortiumovereenkomst op basis waarvan structureel middelen worden beschikbaar gesteld ter hoogte van € 100.000 (€ 45.000 in de vorm van uren contractmanagement en € 55.000 in middelen ter dekking van kosten van het meetnet). De financiering maakt geen deel uit van het Programma Omgevingswet.